

Bursa Kent Konseyi'nin Bilinirliğinin Araştırılması

Elif KARAKURT TOSUN* Enes Battal KESKİN** Emel SELİMOĞLU***

ÖZ

Türkiye'de 2005 yılında yürürlüğe giren Belediye Kanunu, yönetim yaklaşımı doğrultusunda sivil toplum örgütlerinin, meslek teşekküllerinin ve kentteki diğer aktörlerin karar ve uygulamalarda yer alabilmesi amacıyla "Kent Konseyleri" uygulamasını getirmiştir. Bu yasa doğrultusunda 2006 yılında Kent Konseyleri Yönetmeliği yürürlüğe girmiştir. Bu çerçevede kent konseylerinin kurulması; Türkiye'deki b

Belediyeler için bir zorunluluk haline gelmiştir. Bu çalışmada Türkiye'de ilk kurulan kent konseylerinden birisi olan Bursa Kent Konseyi analiz edilmiştir. 1995 yılında yerel düzeyde çoğulcu ve katılımcı demokrasi ilkelerinin hayata geçirilmesi ve kent sorunlarının demokratik bir platformda tartışılması amacıyla Bursa Büyükşehir Belediyesi'nin girişimiyle "Şehir Danışma ve Dayanışma Konseyi" oluşturulmuştur. Konsey, 1998 yılında yeniden yapılanarak "Bursa Kent Konseyi" platformuna dönüşmüştür. Bu çalışmada Bursa kentinde yaşayan kişilerin Kent Konseyleri ve Bursa Kent Konseyi hakkındaki bilgi düzeylerinin tespit edilebilmesi amacıyla bir saha çalışması gerçekleştirilmiştir. Yüz yüze anket tekniğinin kullanıldığı ve 2915 kişi ile görüşmenin gerçekleştirildiği saha çalışmasından çıkan sonuçlardan hareketle Türkiye'de kent konseylerinin daha bilinir ve etkin olabilmeleri yönünde önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Kent konseyi, Bursa, Bursa Kent Konseyi, Yönetişim.

JEL Sınıflandırması: H70, H79.

Investigation of Bursa City Council Awareness

ABSTRACT

The Municipality Law enacted in 2005, has bought the "City Councils" application towards governance approach with the aim of having the civil society organizations, professional establishments and the other actors in the city take part in the decisions and practices. In accordance with this Law The City Councils Regulation entered in to force in 2006. In this context, the establishment of the City Councils has become an obligation for the municipalities in Turkey. In this study, Bursa City Council which is one of the first city council established in Turkey has been analyzed. In 1995, "City Counseling and Solidarity Council" was established with the initiative of Bursa Metropolitan Municipality towards the aim of implementation of pluralistic and participatory democratic principles at the local level and discussion of urban issues in a democratic platform. The Council has become "The Bursa City Council" platform by being restructured in 1998. In this study, a field study has been performed in order to identify the level of knowledge of the people living in the city of Bursa about the City Councils and the Bursa City Council. Departing from the results obtained from the field work in which face-to-face survey technique has been used and interview with 2915 people has been carried out, recommendations have been made towards making the city councils in Turkey more familiar and effective.

Key Words: City Council, Bursa, Bursa City Council, Governance

JEL Classification: H70, H79.

*Doç. Dr., Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu ekarakurt@uludag.edu.tr

** Dr., Bursa Kent Konseyi, keskinenes@gmail.com

*** Öğr. Grv., Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu emels@uludag.edu.tr

GİRİŞ

Kent konseylerinin yönetim kültürümüzde yeni bir mekanizma olması, bu mekanizmanın oluşturmak istediği yeni kültürün kentlerimizde henüz oluşmamış olması, kent konseylerinin bilinirliğinin ve işlevselliğinin önündeki en büyük engellerden biri olmaktadır. Yöneten – yönetilen ekseninde şekillenen klasik yönetim anlayışının birden bire değişmesi de düşünülemez. Vatandaşların karar alma süreçlerine aktif katılımı için oluşturulan kent konseyleri, Belediye Kanunu ve Kent Konseyleri Yönetmeliği'nin çıkmasının üzerinden 10 yıl geçmesine rağmen, tüm kentlerde hala kurulmamıştır. Birçok kentte kent konseyi, yasak savma kabilinden kurulmakta, daha da önemlisi kent konseyi halk tarafından bilinmemektedir.

Diğer yandan, yasa çıkmadan önce (2005 yılında çıkan 5393 sayılı yasa) belediye başkanlarının kişisel inisiyatifiyle oluşturulmuş kent konseyleri bulunmaktadır. Sayıları oldukça az olan bu kent konseyleri, işlevlerini yerine getirme konusunda zaman zaman sıkıntılar yaşasa da, varlıklarını günümüze kadar devam ettirebilmiş konseylerdir. 1995 yılında temelleri atılan Bursa Kent Konseyi de bu konseylerden biridir.

Bu çalışmada, Bursa kentinde yaşayan 2915 kişi ile gerçekleştirilen bir alan araştırmasının sonuçları irdelenmektedir. Alan araştırmasının iki temel amacı bulunmaktadır. İlk amacı, Bursa Kent Konseyi özelinde kent konseyleri kurumunun vatandaşlar tarafından ne oranda bilinir olduğunun tespit edilmesidir. Burada bilinirlik olarak tanımlanan unsur, hem kent konseyi kurumunun ismen bilinmesi hem de kent konseyi kurumunun yasal - yönetsel yapısı, çalışma alanı bağlamında bilinirliğidir. Alan araştırmasının ikinci amacı ise, kent konseylerinin; 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 76. maddesinde ve Kent Konseyi Yönetmeliği'nin 6. maddesinde belirtilen görevleri ne oranda yerine getirdiklerinin vatandaşların gözüyle irdelenmesidir. Kent konseylerine ilişkin olarak yürütülen alan araştırmasının sınırlarının geniş olması nedeniyle bu makalede yukarıda belirtilen amaçlardan sadece birinci amaç analiz edilmektedir. Bir diğer ifade ile Bursa kentinde yaşayan kişiler tarafından kent konseylerinin ve Bursa Kent Konseyi'nin bilinirlik düzeyleri bu çalışmanın konusunu oluşturmaktadır.

I. TÜRKİYE'DE KENT KONSEYLERİNE GENEL BAKIŞ

Türkiye'de kent konseylerinin oluşumuna ve işlevlerine yönelik yapılacak her türlü değerlendirmede öncelikle Yerel Gündem 21 çalışmaları incelenmelidir. Çünkü Türkiye'de yerel halkın yönetsel süreçlere katılımın önünü açan mekanizmalar olarak kent konseyleri, Yerel Gündem 21 çalışmaları ile örtüşmektedir. Bu anlamda kent konseyleri, Türkiye'de Yerel Gündem 21 yaklaşımının uygulama modeli olarak oluşturulmuştur (Karakurt Tosun ve Keskin, 2015). Yerel Gündem 21 programın temel yaklaşımlarından biri, yerel sorunların çözümlerine yerel ölçekte kentin örgütlü ve örgütsüz (gençler, yaşlılar, engelliler ve kadınlar gibi) kesimlerini “katılımcı” bir model ile YG21 çatısı altında toplamaktır (Güneş, 2004). Gündem 21'de yer alan tüm program alanlarının başarıyla uygulanabilmesinin ön koşulu olarak, “çok aktörlülük” ve

“toplumsal uzlaşma”nın aranması vazgeçilmez iki esas olarak karşımıza çıkmaktadır (Kuluçlu, 2011).

1992 yılında Birleşmiş Milletler Rio “Yeryüzü Zirvesi” ile başlayan Gündem 21 başlıklı eylem planında her ülke kendi Yerel Gündem 21’ini oluşturmaya çağırılmıştır. Türkiye’nin Yerel Gündem 21 ile tanışması, 1996 yılında İstanbul’da düzenlenen BM HABITAT-II İnsan Yerleşimleri Konferansı ile olmuştur. 1997 yılında UNDP’nin desteğiyle, IULA-EMME (Uluslararası Yerel Yönetimler Birliği, Doğu Akdeniz ve Ortadoğu Bölge Teşkilatı) koordinatörlüğünde yürütülen “*Türkiye’de Yerel Gündem 21’lerin Teşviki ve Geliştirilmesi*” Projesi başlamıştır. T.C. Bakanlar Kurulu’nun kararıyla başlatılan proje, Aralık 1999’da tamamlanmıştır. Bu projenin başarısı üzerine UNDP, ikinci aşamaya da destek vermeyi kabul etmiş, T.C. Bakanlar Kurulu’nun da bunu benimsemesinin ardından, “*Türkiye’de Yerel Gündem 21’lerin Uygulanması*” başlığını taşıyan ikinci aşama projesi, Ocak 2000’de başlamıştır. İkinci aşama sırasında çeşitli alt projelerin başlatılması ve yeni katılımlarla proje ortağı yerel yönetimlerin sayısının 50’yi aşması sonrasında, Yerel Gündem 21 uygulamaları “proje” çerçevesinden çıkarılarak, uzun erimli bir “Program”a dönüştürülmüştür. İlerleyen dönemde ise Yerel Gündem 21 Programı ortağı kentlerde kurulmuş olan kent konseyleri, 5393 sayılı Belediye Kanunu ile birlikte kurulan kent konseylerine destek olmuş ve çalışmaların ülke ölçeğinde kökleşmesine öncülük etmiştir (Soygüzel, 2012).

5393 sayılı Belediye Kanunu’nda halkın yerel kararlarda fikirlerinin dikkate alınması, halkın yönetsel süreçlere dâhil olmasını sağlayacak mekanizmaların geliştirilmesine ve kurumlar arası işbirliğinin sağlanmasına imkân verecek düzenlemeler ön plana çıkmıştır. Yönetişim temelli bu yaklaşım çerçevesinde devlet merkezli yönetim yerine toplum merkezli ve yapabilir kılma stratejisi esas alınmaktadır (Palabıyık, 2004). Bu çerçevede hukuki düzenlemelerin imkân verdiği ölçüde, vatandaşların politika geliştirme süreçlerine dâhil olmasının önünün açılması istenmiştir. Böylece yerel idare ile vatandaşlar arasındaki uçurumun kapanmasının imkânı ortaya çıkmıştır (Ruiğ, vd. 2014). Hemşehri hukuku, stratejik plan hazırlanması, belediye hizmetlerine gönüllü katılım, ihtisas komisyonları kurulması ve kent konseylerine yönelik düzenlemeleri içeren 5393 sayılı Belediye Kanunu katılımcı mekanizmaların geliştirilmesi açısından tipik bir örneklerdir (Göymen, 2010). Kanundaki temel katılımcı mekanizmalar arasında en çok tartışılan konular arasında kent konseyleri gelmektedir.

Türkiye’de önce 5393 sayılı Belediye Kanunu’nun 76. maddesinde daha sonra da bu Kanun’a dayanılarak 2006 yılında çıkarılan “Kent Konseyleri Yönetmeliği” ile Yerel Gündem 21 bünyesinde oluşturulan meclisler Kent Konseyi çatısı altında birleştirilmiştir. Böylece Türkiye kentlerinde kent konseyleri aracılığıyla merkezi yönetim, yerel yönetim ve sivil toplumun ortaklık anlayışı çerçevesinde bulunduğu bir yerel yönetim alanı ortaya çıkarılmıştır. Kent konseylerinin, belirli bir kalıp etrafında değil her kentin kendine özgü

değerleri, koşulları ve öncelikleri doğrultusunda geliştirilen yöntemlerle hareket etmesi hedeflenmiştir (Lamba, 2012).

2009 yılında ise Kent Konseyi Yönetmeliği'nde değişiklik yapılarak kent konseylerinin kurulması tüm belediyeler için yasal zorunluluk haline getirilmiştir: “Kent konseyleri belediye teşkilatı olan yerlerde, mahalli idareler genel seçim sonuçlarını izleyen 3 ay içinde, 8 inci maddede belirtilen üyelerden oluşur, Kent konseyi genel kurulu ilk toplantısını yapmak üzere belediye başkanının çağrısı ile toplanır (Kent Konseyleri Yönetmeliği, madde 5)”

2015 yılı itibariyle, Türkiye’de 30 büyükşehir belediyesi, 51 il belediyesi, 519 büyükşehir ilçe belediyesi, 400 ilçe belediyesi ve 396 belde belediyesi olmak üzere 1.396 belediye bulunmaktadır (www.e-icisleri.gov.tr, 2015). Teorik olarak; 1.396 belediye olduğuna göre, 1.396 kent konseyi de kurulmuş olmalıdır. Uygulama da ise durum oldukça farklıdır; ilçe ve belde belediyelerini hiç dikkate almasak bile, 20 civarında büyükşehir ve il belediyesinde kent konseyi hala kurulmamıştır. Daha ilginç olanı ise, Türkiye’de kurulmuş kent konseyi sayısının net olarak bilinmiyor olmasıdır. Tahmini bilgilere göre; ülkemizde hali hazırda kurulmuş bulunan kent konseyi sayısı toplam belediye sayısının %10’u civarında ve yaklaşık 150’dir¹ (www.kentkonseyleribirligi.org.tr, 2015).

Kurulması kanunla emredildiği halde, kent konseylerinin kurulmuyor olması açıklanması zor bir durum olarak görünmektedir. Başka bir açıdan, kent konseyleri belirli bir demokratik kültürel altyapının sonucunda oluşturulabilecek bir platformdur. Bir diğer ifade ile kent konseylerinin çalışmalarının temel muhatabı ve aktörü konumunda olan bireylerin (vatandaşların) bu yapının içinde önemli görevleri bulunmaktadır. Bu bağlamda; demokrasiyi içselleştiren, kent halkını karar alma süreçlerine katması gerektiğine inanan yöneticilerin olduğu kentlerde ancak kent konseyleri işlevini yerine getirebilir. Diğer yandan kentte yaşayanların da; kentine sahip çıkan ve kentin sorunlarını çözmek için yönetsel süreçlere aktif olarak katılan bireyler olması gerekmektedir. Kent konseyleri, böyle bireylerin olduğu kentlerde hayatiyet bulabilir (Keskin, 2014: 58).

A. BURSA KENT KONSEYİ

Bursa Kent Konseyi, hem yerel bir hareket, hem de uluslararası sürecin bir parçası olarak doğmuştur. Yerelde; önce birkaç mahallenin ortaklaşa merkezi biçiminde, mahalle sorunlarının tartışıldığı, çözüm önerilerinin getirildiği, vatandaş yerel yönetim ilişkilerinin kolaylaştırıldığı, katılımcı yönetim birimleri olarak, **Semt Danışma ve Dayanışma Merkezleri (SEDAM)** kurulmuştur. SEDAM’larda başlatılan katılımcı sürecin devamında kentin tümünü kapsayan bir katılımcılığı hayata geçirmek üzere **Şehir Danışma ve Dayanışma Konseyi** oluşturulmuştur. Yani çoğulcu ve katılımcı çabalar ile vatandaş belediye işbirliği, tabandan tavana bir yerel örgütlenme modeli ortaya çıkarmıştır. Diğer yandan Bursa, Birleşmiş Milletler Gündem 21 küresel konseptinin bir bakıma yerel

¹ Türkiye’deki aktif olarak faaliyet gösteren kent konseylerinin sayısına ilişkin veri, Türkiye Kent Konseyleri Birliği 2015 yılı dönem sekreteri Hasan Soygüzel’in verdiği bilgilerden oluşmaktadır. Türkiye Kent Konseyleri Birliği ise, Türkiye’deki 1396 adet belediyeyi tek tek arayarak bu bilgiye ulaşmıştır.

izdüşümü olan Yerel Gündem 21 Programı'na, Türkiye'nin bu programı hükümet düzeyinde desteklemesinden önce eklenerek, Kent Konseyi sürecini uluslararası işbirliği ile desteklemiştir (Bulut, 2013).

1995 yılı başlarında Bursa Büyükşehir Belediyesi'nin girişimiyle **Şehir Danışma ve Dayanışma Konseyi** oluşturulmuştur. 3 ayda bir toplanan ve 104 üye ile çalışan Konsey'de; yerel yönetimler, kamu kurum ve kuruluşlarının temsilcileri, meslek odaları, demokratik kitle örgütleri, sivil toplum kuruluşlarının temsilcileri ile daha önceki yıllarda Bursa'ya vali ve belediye başkanı düzeyinde hizmet eden eski yöneticiler yer almıştır. Konsey, 1998 yılında yeniden yapılarak **Bursa Kent Konseyi** platformuna dönüşmüştür (Bursa Yerel Gündem 21, 2008: 10-17).

Diğer yandan, 1995 yılında Roma'da gerçekleştirilen "Akdeniz Yerel Gündem 21" toplantısına katılan dönemin Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı Erdem Saker, Yerel Gündem 21 (YG-21) uygulamasını benimseyerek Bursa'ya taşımıştır. Çalışmaları koordine etmek üzere, aynı yıl **Bursa Yerel Gündem 21 Genel Sekreterliği** oluşturulmuştur. Bursa Yerel Gündem 21 Genel Sekreterliği ile eşgüdüm içerisinde çalışmak amacıyla; 1996 yılında Büyükşehir Belediye Meclisi'nde alınan bir kararla, **Yerel Gündem 21 Şube Müdürlüğü** kurulmuştur (Bursa Yerel Gündem 21, 2008: 10-11).

Türkiye'de YG-21 sürecini başlatan kentlerin başında gelen Bursa'daki etkileyici uygulamalar, yalnızca ülkemizde değil, dünyanın başka ülkelerinde takdirle izlenmektedir. Avrupa'daki YG-21 uygulamalarını en çok çağrıştıran modellerden biri olan Bursa'da, Belediye'nin YG-21 sürecindeki rolü bir anlamda "kurumlaşmış" ve bu süreci desteklemek üzere, Büyükşehir Belediyesi'nin bünyesinde bir "YG-21 Şube Müdürlüğü" oluşturulmuştur. YG-21 Şube Müdürlüğü, doğrudan uygulamada yer almak yerine, bünyesindeki olabildiğince geniş ve yetkin bir kadroyu ve çok yönlü destek hizmetlerini YG-21 Genel Sekreterliği'nin kullanımına tahsis ederek, "kolaylaştırıcı" bir işlev üstlenmektedir (Emrealp, 2004: 51)

Yerel Gündem 21 süreci bağlamında kent konseyi, "kentine sahip çıkma", "aktif katılım" ve "çözümde ortaklık" ilkelerinin bütünlüğünde, kentleri sürdürülebilir geleceğe taşıyan bir "ortaklık modeli" olarak tanımlanmaktadır (Bursa Yerel Gündem 21, 2008: 17).

2009 yılında değişikliğe uğrayarak son şeklini alan Kent Konseyi Yönetmeliği; "*Kent konseyinde oluşturulan görüşlerin değerlendirilmek üzere ilgili belediyeye gönderilmesini*" (Madde 6) kent konseylerinin görevleri arasında saymaktadır. Bu yönetmelikten tam 10 yıl önce, 16.12.1999 Tarih ve 19 Sayılı Bursa Kent Konseyi Tüzüğü'nün Amaç kısmındaki 5. maddesinde, "*Konseyce alınan kararların Büyükşehir Belediyesi Meclis gündemine alınmasını sağlamak*" şeklinde hüküm yer alması oldukça dikkat çekicidir (Bursa Yerel Gündem 21, 2008:274). Bursa'nın, bu süreçte Türkiye'nin lokomotifini işlevini gördüğü söylene hata edilmiş olmaz.

1995 yılında temelleri atılan Bursa Kent Konseyi, yerel karar alma mekanizmalarına halkın katılımı bağlamında Yerel Gündem 21 sürecinde işlevsel

bir şekilde çalışmış, 2005 yılında çıkarılan 5393 Sayılı Belediye Kanunu ve bu kanun çerçevesinde yayımlanan Kent Konseyi Yönetmeliği hükümleri gereğince, Yerel Gündem 21 çalışmaları da Kent Konseyi bünyesine taşınarak farklı bir sürece girmiştir. Bursa Yerel Gündem 21 Genel Sekreterliği bünyesindeki faaliyetler, 2009 yılından itibaren Bursa Kent Konseyi çatısı altına alınarak sürdürülmektedir (www.bursa.bel.tr, 2015).

Bugüne kadar 74 gündemli genel kurul toplantısı yapmış olan Bursa Kent Konseyi; çarpık kentleşmeden hava kirliliğine, depremden hızlı trene, fuar alanından kent meydanına, sıcak su kaynaklarından çevre yoluna kadar, kenti/kentliyi ilgilendiren önemli pek çok konuda ortak aklı harekete geçirmiş görünmektedir (www.bursakentkonseyi.org.tr, 2015).

B. Bursa Kent Konseyi'nin Bilinirliği Araştırması

Türkiye'de kurulmuş ilk kent konseylerinden biri olan Bursa Kent Konseyi'nin Bursa'da yaşayan bireyler tarafından ne oranda bilindiğinin tespit edilmesi, genelde kent konseyleri özelde ise Bursa Kent Konseyi açısından önemli verilerin elde edilmesini sağlayacaktır. Bilindiği üzere, kent konseylerinin işlevsellik kazanması ancak vatandaşlar tarafından bilinip sahip çıkılmasıyla mümkündür. Kent halkı tarafından bilinmeyen bir kent konseyi, yasak savmak kabilinden kurulmuş bir kent konseyinden öte bir anlam taşımaz.

1. Materyal ve Yöntem

Bursa Kent Konseyi'nin bilinirlik oranını tespit etmek amacıyla, bir alan araştırması yapılmıştır. Araştırmayla Bursa Kent Konseyi'nin, Bursa kentinde yaşayan vatandaşlar tarafından bilinirlik oranının irdelenmesi ve Bursa'da yaşayan vatandaşların kent konseylerinin yasal – yönetsel yapısı – çalışma alanları, vb. konulardaki bilgi düzeylerinin ortaya konması amaçlanmaktadır. Alan araştırmalarında, örneklemin alındığı evreni temsil etmesi önemlidir. Bu durumda ne kadar, hangi büyüklükteki bir örneklemin evreni temsil edebileceği sorunu ortaya çıkmaktadır. Alınan örneklemin evreni temsil yeterliği bulunmadığında örnekleme hatası olur. Bu düşünceden hareketle çalışmada, Bursa Kent Konseyi'nin bilinirlik oranının mümkün olduğunca doğru tahmin edilebilmesi hedeflenmiştir. Bu noktada anket çalışmasına konu olan ana kütlenin büyüklüğü ve ana kütleden çekilecek olan örneklemin sayısı oldukça önemlidir. Bu bağlamda araştırmacılara bir kolaylık olması bakımından $\alpha = 0.05$ için $+ 0.03$, $+ 0.05$ ve $+ 0.10$ örnekleme hataları için farklı evren büyüklüklerinden çekilmesi gereken örneklem büyüklükleri hesaplandığı Tablo 1'den yararlanılmıştır (Yazıcıoğlu ve Erdoğan, 2004).

Tablo 1: $\alpha = 0.05$ için Örneklem Büyüklükleri

Evrenin Büyüklüğü	+ 0.03 Anlamlılık Düzeyi			+ 0.05 Anlamlılık Düzeyi			+ 0.10 Anlamlılık Düzeyi		
	p=0.5 q=0.5	p=0.8 q=0.2	p=0.3 q=0.7	p=0.5 q=0.5	p=0.8 q=0.2	p=0.3 q=0.7	p=0.5 q=0.5	p=0.8 q=0.2	p=0.3 q=0.7
100	92	87	90	80	71	77	49	38	45
500	341	289	321	217	165	196	81	55	70
750	441	358	409	254	185	226	85	57	73
1000	516	406	473	278	198	244	88	58	75
2500	748	537	660	333	224	286	93	60	78
5000	880	601	760	357	234	303	94	61	79

10000	964	639	823	370	240	313	95	61	80
25000	1023	665	865	378	244	319	96	61	80
50000	1045	674	881	381	245	321	96	61	81
100000	1056	678	888	383	245	322	96	61	81
1000000	1066	682	896	384	246	323	96	61	81
100 milyon	1067	683	896	384	245	323	96	61	81

Kaynak: Yazıcıoğlu ve Erdoğan, 2004: 50

Bursa Kent Konseyi'nin bilinirliğinin ele alındığı saha araştırmasına dayalı çalışma, Bursa Büyükşehir Belediyesi sınırlarındaki 7 ilçede (Osmangazi, Nilüfer, Yıldırım, Gürsu, Kestel, Mudanya, Gemlik) Ocak – Şubat 2015 tarihlerinde gerçekleştirilmiştir. 7 ilçede gerçekleştirilen araştırma kapsamında 60 adet sorudan oluşan anket formunun 2915 denekle yüz yüze görüşülerek doldurulması neticesinde elde edilmiştir.

2915 kişiyle gerçekleştirilen anket çalışmasının güvenilirliği de araştırılmıştır. SPSS 22 sürümü ile yapılan anketin güvenilirlik testi için, Alfa güvenilirlik katsayısı hesaplanmıştır. Buna göre, anket çalışmasının Alfa Güvenirlik Katsayısı; %94,8'dir.

Bursa Kent Konseyi'nin bilinirliğinin araştırıldığı ve yüz yüze görüşme yoluyla gerçekleştirilen saha çalışmasına ilişkin veriler aşağıdaki gibidir.

a. Araştırma Bulguları ve Analizi

Analiz yapılırken; analizin anlaşılır olmasına özen gösterilerek, lüzumsuz şekil ve tablolardan kaçınılmış, herkesin anlayabileceği açık, sade ve somut çıktı odaklı bir yöntem tercih edilmiştir. Örneğin, nicel veriler, ilk bakışta anlaşılacak şekilde frekans ve yüzde (%) sütunları halinde basit tablolara dönüştürülmüştür.

Demografik Özellikler

Anket çalışmasına katılan bireylerin demografik özellikleri, Tablo 2'de görülmektedir. Buna göre; katılımcıların %33,1'i kadın %66,9'u erkektir. Anket çalışmasına katılan bireylerin eğitim durumuna bakıldığında; en yüksek iki oran %55,5 ile orta öğretim ve %24,9 ile üniversitedir. Katılımcıların medeni durumları ise; %60,4 evli ve %37,2 bekârdır. Dul/boşanmışların oranı ise %2,4'tür.

Tablo 2: Ankete Katılan Bireylerin Demografik Özellikleri

Cinsiyet	Frekans	%
Kadın	964	33,1
Erkek	1951	66,9
Eğitim Durumu	Frekans	%
Okuryazar değil	26	0,9
İlköğretim mezunu	478	16,4
Orta öğretim mezunu	1618	55,5

Üniversite Mezunu	725	24,9
Lisansüstü	68	2,3
Medeni Durum	Frekans	%
Evli	1760	60,4
Bekâr	1084	37,2
Dul/Boşanmış	71	2,4
TOPLAM	2915	100,0

Kentsel Duyarlılık / İlgililik

Kent konseyleri, kentsel duyarlılığı olan, başka bir anlatımla kentlilik bilincine sahip fertlerin yaşadığı bir kentte hayatıyet bulabilir. Bu nedenle anket katılımcılarına yaşadıkları kentle ilgili olup olmadıklarına dair bazı sorular yöneltilmiştir.

Bu çerçevede anket çalışmasına katılan bireylere “Bursa kenti ile ilgili yerel bir TV, gazete veya yayın takip edip etmedikleri” sorulmuştur. Ankete katılan bireylerin bu soruda birden fazla seçeneği işaretlemesine izin verilmiştir. Bu soruya verilen yanıtlar Tablo 3’te görülmektedir. Tablodaki verilere göre; katılımcıların %37,9’u Bursa kenti ile ilgili yerel herhangi bir yayını takip etmez iken geri kalan kısmı yerel TV- radyo- gazete takip etmektedir. Takip edilen yerel medya içerisinde en yüksek oran %28,8 ile yerel televizyon olurken, ikinci sırada %17,4 ile yerel gazete ve üçüncü sırada %3,3 ile yerel radyo gelmektedir. Yerel tüm kanalları takip ediyorum diyenlerin oranı ise %21,8’dir.

Tablo 3: Bursa kenti ile ilgili yerel bir TV, gazete veya yayın takip ediyor musunuz?

	Frekans	%	
Bursa kenti ile ilgili yerel bir TV, gazete veya yayın takip ediyor musunuz?	Hepsini (TV–gazete-radyo) takip ediyorum.	635	21,8
	Yerel TV izliyorum.	838	28,8
	Yerel gazete okuyorum.	508	17,4
	Yerel radyo dinliyorum.	96	3,3
	Hiçbiri takip etmiyorum.	1104	37,9
	TOPLAM	2915	100,0

Katılımcılara, yaşadıkları kentte karşılaştıkları sorunlara ne oranda duyarlı oldukları ve bu sorunlarının çözümü konusunda yetkili bir kuruluş olan belediyelerle ne oranda işbirliği içinde olduklarının tespit edilmesi amacıyla

öncelikle şikâyet, öneri ya da taleplerini belediyeye iletip iletmedikleri sorulmuştur. Bu soruya cevap verenlerin %67,7'si hayır cevabını vermişlerdir.

Tablo 4: Kentsel yaşamla ilgili konularda belediyeye şikâyet, öneri ya da taleplerinizi iletiyor musunuz?

Kentsel yaşamla ilgili konularda belediyeye şikâyet, öneri ya da taleplerinizi çeşitli kanallar aracılığıyla iletiyor musunuz?		Frekans	%
		Evet	941
	Hayır	1974	67,7
	TOPLAM	2915	100,0

Kentsel yaşamla ilgili konularda belediyeye şikâyet, öneri ya da taleplerini çeşitli kanallar aracılığıyla ilettiğini ifade eden %32,3'lük kesime; şikâyet, öneri ve taleplerini hangi araçlarla belediyeye ilettikleri sorulmuştur. Bu soruda kişilerin birden fazla seçeneği işaretlemelerine izin verilmiştir. Tablo 5'te görüldüğü üzere; katılımcıların %78,5'i telefon- fax- email aracılığıyla iletirken, sadece %3,6'sı Kent Konseyleri aracılığıyla iletmektedirler.

Tablo 5: Kentsel yaşamla ilgili konularda belediyeye şikâyet, öneri ya da taleplerinizi hangi kanalla iletiyorsunuz?

Kentsel yaşamla ilgili konularda belediyeye şikâyet, öneri ya da taleplerinizi hangi kanalları kullanarak iletiyorsunuz?		Frekans	%
		Telefon, fax, e-mail aracılığıyla iletiyorum.	738
	Muhtarlıklar aracılığıyla iletiyorum.	184	19,6
	STK'lar aracılığıyla iletiyorum.	61	6,5
	Kent Konseyi aracılığıyla iletiyorum.	34	3,6
	Halk günleri- halk toplantıları aracılığıyla iletiyorum.	55	5,9
	TOPLAM	940	100,0

Kent Konseyleri hakkındaki genel bilgi düzeyi

Katılımcıların, yönetim kültüründe yeni bir anlayışı ifade eden kent konseyleri hakkında ne düzeyde bilgi sahibi olduklarını tespit etmeye yönelik genel bazı sorular sorulmuştur. Bu bağlamda Bursalı vatandaşlara kent konseyinden haberdar olup olmadıkları sorusu yöneltilmiş, alınan cevaplar Tablo 6'da sunulmuştur. Buna göre katılımcıların %73,2'lik büyük bir kısmı kent konseyini duyduğunu belirtmiştir. Kent konseyinden haberdar olmayanların oranı ise %26,8'dir.

Tablo 6: Kent Konseyi'ni duyduunuz mu?

Kent Konseyi'ni duyduunuz mu?		Frekans	%
		Evet	2133
	Hayır	782	26,8
	TOPLAM	2915	100,0

Anket çalışmasında bireylerin kent konseylerinin yasal yapısı hakkında ne oranda bilgi sahibi oldukları da araştırılmıştır. Bursa'da yaşayan ve anket çalışmasına dâhil olan bireylerin kent konseylerinin kurulmalarının zorunlu olduğunu bilip bilmediklerini öğrenebilme amacıyla yöneltilen soruda katılımcıların %51'i kent konseylerinin kurulmasının isteğe bağlı olduğunu düşünmektedir. Zorunlu olduğunu düşünenlerin oranı ise %18'8'dir. Fikrim yok seçeneğinin %30,2 düzeyinde olması ise, kent konseylerinin toplumun gündemine

tam olarak girmedığının bir göstergesi olarak okunabilir. Bu soruyla bağlantılı olarak sorulan Türkiye'deki tüm kentlerde kent konseyinin olup olmadığı konusundaki soruya verilen cevaplar ise Tablo 8'de görüldüğü üzere; %35,5'lik bir kesim kent konseylerinin ülkedeki tüm illerde bulunmadığını belirtmektedirler.

Tablo 7: Kent konseylerinin kurulması yasal bir zorunluluk mudur?

Sizce kent konseylerinin kurulması yasal bir zorunluluk mudur yoksa kent yöneticilerinin isteğine bağlı olarak kurulmuş bir oluşum mudur?		Frekans	%
	Yasal zorunluluktur.	400	18,8
	İsteğe bağlıdır.	1086	51
	Fikrim yok.	646	30,2
	TOPLAM	2132	100,0

Tablo 8: Türkiye'deki tüm illerde Kent Konseyi bulunmakta mıdır?

Sizce Türkiye'deki tüm kentlerde (illerde) Kent Konseyi bulunmakta mıdır?		Frekans	%
	Evet	514	24,1
	Hayır	757	35,5
	Fikrim yok	861	40,4
	TOPLAM	2132	100,0

“Kent Konseyi'nin yönetsel yapısı nasıldır?” sorusuna verilen cevaplar Tablo 9'da görülmektedir. Buna göre; kent konseyi bir sivil toplum kuruluşudur diyenler ilk sıradadır ve oranları %32,4'tür. Kent konseyi bir belediye kuruluşudur diyenlerin oranı %25,2'dir. Kamu kuruluşudur diyenler %8,0, özel sektör kuruluşudur cevabını verenler ise; %3,8'dir.

Tablo 9: Kent Konseyi'nin yasal / yönetsel yapısı nasıldır?

Sizce kent konseyinin yasal/ yönetsel yapısı nasıldır?		Frekans	%
	Kamu kuruluşudur.	171	8,0
	Sivil toplum kuruluşudur.	692	32,4
	Özel sektör kuruluşudur.	81	3,8
	Belediye kuruluşudur.	537	25,2
	Hiçbirisi	26	1,2
	Fikrim yok	625	29,3
	TOPLAM	2132	100,0

Kent Konseyi genel kurulunun kimlerden oluştuğu sorulduğunda ise katılımcılar, bu soruya büyük oranda (%42,8) “fikrim yok” cevabını vererek, bu konuda bilgi sahibi olmadıklarını ifade etmektedirler.

Tablo 10: Kent Konseyi genel kurulu kimlerden oluşmaktadır?

Kent Konseyi Genel Kurulu kimlerden oluşmaktadır?		Frekans	%
	Kamu kurumu ve muhtarlık temsilcileri	149	7,0
	Siyasi parti ve STK temsilcileri	241	11,3
	Üniversite temsilcileri	47	2,2
	Gönüllü temsilcileri	351	16,5
	Hepsi	471	22,1
	Fikrim yok	911	42,8
	TOPLAM	2132	100,0

Bursa Kent Konseyi'nin Bilinirliği

Katılımcılara bu çalışmanın temel konusu olan ve araştırmanın yapıldığı Bursa kentinde 1995 yılından bu yana varlığını devam ettiren ve bu anlamda Türkiye'deki ilk kent konseyleri arasında yer alan Bursa Kent Konseyi'nin bilinirliğine dair bazı sorular yöneltilmiştir.

Bursa Kent Konseyi'nin Bursa'da yaşayan vatandaşlar tarafından ne oranda bilindiğini tespit edebilmek için “Bursa Kent Konseyi'ni duydunuz mu?” sorusu sorulmuştur. Tablo 11'den de anlaşılacağı üzere Bursa Kent Konseyi, katılımcıların %86,4'ü tarafından duyulmuştur.

Tablo 11: Bursa Kent Konseyi'ni duydunuz mu?

		Frekans	%
Bursa Kent Konseyi'nin duydunuz mu?	Evet	1841	86,4
	Hayır	291	13,6
	TOPLAM	2132	100,0

Anket çalışmasında bireylere Bursa Kent Konseyi'nin çalışma alanları sorulduğunda, ilk sırada %32,6 oranı ile dezavantajlı gruplara yönelik çalışma yapmak, kentlilik bilincinin oluşturulmasını sağlamak, kültür – sanat faaliyetlerini gerçekleştirmek, belediye faaliyetlerinde etkinliği sağlamaya yardımcı olmak ve kentin öncelikli sorunlarının tartışıldığı bir platform olmak cevabı verilmiştir. Bursa Kent Konseyi'nin çalışma alanının ne olduğu konusunda “fikrim yok” cevabını verenlerin oranı ise %27,5'tir. Tablo 11 ve Tablo 12 birlikte değerlendirildiğine, Bursa Kent Konseyi'ni duymayanların oranı %13,6 düzeyindedir fakat Bursa Kent Konseyi'nin çalışma alanları hakkında bilgi sahibi olmayanların oranı %27,5'tir. Bir diğer ifade %27,5 oranında kişi Bursa Kent Konseyi'ni sadece ismen biliyor ve hangi alanlarda çalışma yaptığı hakkında fikir bile yürütememektedirler.

Tablo 12: Bursa Kent Konseyi hangi alanlarda çalışmaktadır?

		Frekans	%
Bursa Kent Konseyi hangi alanlarda çalışmaktadır?	Kadın – genç – engelli vb. gruplara yönelik çalışmalar düzenlemek	177	8,3
	Kentlilik bilincinin oluşturulmasını ve geliştirilmesini sağlamak	224	10,5
	Kültür- sanat faaliyetlerini gerçekleştirmek	227	10,6
	Belediye faaliyetlerinin (fiziksel, sosyal, hukuki ve yönetsel) etkinliğini sağlamaya yardımcı olmak	302	14,2
	Kentin öncelikli sorunlarının tartışıldığı bir platform olmak	172	8,1
	Hepsi	695	32,6
	Adını duydum ancak ne yaptığını bilemiyorum.	587	27,5
	TOPLAM	2132	100,0

Katılımcıların Bursa Kent Konseyi'nin gerçekleştirdiği çalışmalarını ve faaliyetleri takip edip etmediğinin tespit edilmesi amacıyla sorulan soruya %23,9 oranında “evet” cevabı verilmiştir. Bursa Kent Konseyi'nin faaliyetlerini takip

etmeyenlerin oranı ise %76,1 oranındadır. Bu oran Bursa Kent Konseyi açısından bir mesaj olarak algılanabilir.

Tablo 13: Bursa Kent Konseyi'nin gerçekleştirdiği çalışmaları ve faaliyetleri takip ediyor musunuz?

Bursa Kent Konseyi'nin gerçekleştirdiği çalışmaları ve faaliyetleri takip ediyor musunuz?		Frekans	%
	Evet	509	23,9
	Hayır	1623	76,1
	TOPLAM	2132	100,0

Bursa Kent Konseyi'nin gerçekleştirdiği çalışmaları ve faaliyetleri takip ettiğini belirten kişilere bu çalışmaları hangi kanallarla takip ettikleri sorulmuştur ve birden seçeneği işaretlemelerine bu soruda da izin verilmiştir. Bu soruya cevap verenlerin %45,8'i yerel yazılı ve görsel medya aracılığı ile, %39,9'u internet aracılığıyla ve %28,9'u ise afiş – broşür- billboard aracılığıyla cevabını vermişlerdir.

Tablo 14: Bursa Kent Konseyi'nin gerçekleştirdiği çalışmaları ve faaliyetleri hangi kanallar aracılığıyla takip ediyorsunuz?

Bursa Kent Konseyi'nin gerçekleştirdiği çalışmaları ve faaliyetleri hangi kanallar aracılığıyla takip ediyorsunuz?		Frekans	%
	Yerel yazılı ve görsel medya aracılığı ile	233	45,8
	İnternet aracılığıyla (kent konseyi web sitesi, facebook, twitter, arama motorları, vb.)	203	39,9
	Bursa Kent Konseyi toplantılarına katılarak	37	7,3
	Afiş, broşür ve billboard aracılığı ile	147	28,9
	Hepsi	47	9,2
	TOPLAM	509	100,0

SONUÇ

Vatandaşların kentsel yönetim süreçlerine daha aktif katılabilmeleri, yönetimde söz sahibi olabilmeleri, kendilerini ilgilendiren konularda fikirlerini dile getirebilmeleri ve kentteki farklı fikirlerin tartışılabildiği, bir diğer ifade ile kentin ortak aklı olması bağlamında önemli roller yüklenen kent konseylerinin; gerek yasal – yönetsel yapıları gerek çalışma sistemleri açısından vatandaşlar tarafından ne oranda bilinir olduğunun irdelenmesi ihmal edilmiş bir olgudur. Ülkemizde çeşitli yönetsel mekanizmalar, belirlenen hedefler ve öncelikler doğrultusunda bireylerin refahı, huzuru ve “iyiliği” için kurgulanmış ve oluşturulmuştur. Fakat bu kurgulanma sürecinde olayın diğer tarafına yani vatandaşların tarafına geçilerek söz konusu mekanizmaların nasıl algılandığına ilişkin bir değerlendirme genellikle ihmal etmiştir. Bu çalışma bu anlamda önem arz etmektedir. Türkiye'nin ilk ve hali hazırda en aktif kent konseylerinden birisi olan Bursa Kent Konseyi'nin bu açıdan irdelenmesi diğer kent konseyleri için yol gösterici niteliktedir.

Bursa Kent Konseyi'nin bilinirliği araştırmasının sonuçları şu şekilde özetlenebilir:

- Bursa kenti ile ilgili yerel bir TV, gazete veya yayın takip eden kişilerin oranı %62,1 düzeyindedir.

- Araştırmaya katılan kişilerin sadece %32,3'ü kentsel yaşamla ilgili konularda belediyeye şikâyet, öneri ya da taleplerini iletmektedirler.

- Araştırmaya katılan kişilerin %73,2'lik büyük bir kısmı kent konseyini duyduğunu belirtmiştir. Yani 2915 kişiden 2132 kişi kent konseyleri adlı bir kurumun varlığından haberdardır. Kent konseyinin varlığından haberdar olan 2132 kişiye Bursa Kent Konseyi kurumunu daha önceden duyup duymadıkları sorulduğunda ise Bursa Kent Konseyi'nin varlığından daha önceden haberdar olan kişilerin oranı %86,4'tür (1841 kişi).

Araştırma kapsamında kişilerin kent konseyleri ve Bursa Kent Konseyi kurumu hakkında farkındalık düzeyinin oldukça yüksek olduğu ortaya çıkmıştır. Fakat araştırmaya katılan kişilerin büyük bir oranının, kent konseyleri kurumunu sadece ismen bilmekte oldukları ve kurumun yapısı – işleyişi – yasal dayanağı hakkında yeterince bilgi sahibi olmadıkları tespit edilmiştir. Buna göre;

- Anket formunu cevaplayan kişilere kent konseylerinin kurulmasının yasal bir zorunluluk mu olduğu yoksa kent yöneticilerinin inisiyatifine mi bağlı olduğu sorulduğunda, soruya cevap verenlerin %51'i kent konseylerinin kurulmasının isteğe bağlı olduğunu düşünürken; kent konseylerinin kurulmasının zorunlu olduğunu düşünenlerin oranı ise %18,8'dir.

- Katılımcıların sadece %35,5'i, kent konseylerinin Türkiye'deki tüm illerde kurulmadığını bilmektedir.

- “Kent Konseyi'nin yönetsel yapısı nasıldır?” şeklindeki soruya %32,4 oranında sivil toplum kuruluşu, %25,2 oranında belediye kuruluşu, %8 oranında kamu kuruluşu şeklinde cevap verilmektedir. Bu anlamda kent konseylerinin yönetsel yapısı hakkında kişilerin bilgileri net değildir.

- Katılımcılara, kent konseyi genel kurulunun kimlerden oluşmaktadır, diye sorulduğunda %42,8 oranında fikrim yok cevabı verilmiştir.

- Alan araştırmasında Bursa Kent Konseyi'nin varlığından haberdar olan kişilerin oranı %86,4 (2132 kişi) şeklinde yüksek bir oran olduğu için bu kişilerin kent konseyinin çalışma alanı hakkında da bilgi sahibi olacakları düşünülmüştür fakat bu soruyu cevaplandıran katılımcıların %27,5'i “kent konseyinin adını duydum ancak ne yaptığını bilmiyorum” şeklinde cevap vermişlerdir. Diğer katılımcıların ise %32,6'sı “evet” doğru cevabını verebilmiştir.

- Alan araştırmasına katılan kişilere kent konseyi tarafından düzenlenmiş herhangi bir faaliyete veya çalışmaya katılıp katılmadıkları araştırılmıştır. Katılımcıların sadece %12,3'ü evet cevabı vermiştir. Bir diğer ifade ile kent konseyinden haberdar olan 2132 kişi arasından 262 kişi daha önceden kent konseyi tarafından organize edilen bir faaliyete katılmıştır. Kent konseyinin gerçekleştirdiği çalışmalara katıldığını belirten 262 kişiye bu çalışmaların neler olduğu sorulmuştur. %60,7 oranında katılımcı, kent konseyi tarafından gerçekleştirilen kültür - sanat faaliyetlerine katıldığını belirtirken; kadın - genç - engelli meclisleri tarafından düzenlenen toplantılara katılanların oranı %22,9 düzeyinde olmuştur. Katılımcılara ayrıca Bursa Kent Konseyi'nin tarafından

gerçekleştirilen çalışmaları ve faaliyetleri takip edip etmedikleri sorulduğunda bu sefer %23,9 (2132 kişiden 509 kişi) oranında “evet” cevabı verilmiştir.

Alan araştırmasının sonuçlarından hareketle denilebilir ki; Bursa Kent Konseyi, Bursa kentinde gerçekleştirmiş olduğu sanatsal - kültürel faaliyetler ve bilimsel organizasyonlar yoluyla Bursa halkı tarafından ismen bilinir hale gelmiştir. Fakat Bursalı vatandaşların büyük bir kısmı, kent konseylerinin ne yasal - yönetsel yapısı hakkında bilgi sahibidirler ne de kent konseyi tarafından düzenlenen çalışmalara katılmaktadırlar.

Bu durumun sonucu olarak kentin ortak aklı olarak tanımlanan kent konseyleri, çalışma yapısı ve yönetsel süreçlerdeki önemi açısından, kentte küçük bir azınlık tarafından bilinmekte ve bu kişilerin katılımıyla kararlar almaktadır. Söz konusu durum sadece Bursa Kent Konseyi'nin bir sorunu değildir. Türkiye'deki diğer kent konseylerinin ve belki de Türkiye'deki demokratik yapının en önemli sorunlarından birisi bireylerin, kentsel yönetim süreçlerine düşük katılımlarıdır. Bireyin yönetsel mekanizmalara dâhil olabilmesinin önünü açıcı kurumlar ortaya konsa da genellikle bu mekanizmalara aktif olarak katılan kişilerin sayısı sınırlı olmaktadır.

Kent konseyleri özelinde Bursa Kent Konseyi, Bursa kentinde yaşayan bireylerin daha aktif bir şekilde kentsel yönetim süreçlerine katılımını teşvik edici projelere adım atması, Türkiye'deki diğer Kent Konseyleri için bir örnek teşkil edecektir. Bu bağlamda Bursa Kent Konseyi'nin, Bursa kentinde prototipi olan mahalle danışma ve dayanışma meclislerinin tekrar aktif hale getirilmesi alternatif bir çözüm olabilir. Şöyle ki Türkiye'de Yerel Gündem 21 yapılanmalarına ilişkin çalışmalar henüz başlamadan önce 1995 yılında mahalle sorunlarının tartışıldığı, çözüm önerilerinin getirildiği, vatandaş yerel yönetim ilişkilerinin kolaylaştırıldığı, katılımcı yönetim birimleri olarak, Semt Danışma ve Dayanışma Merkezleri (SEDAM) kurulmuştur. Bugün, SEDAM tarzı yapılanmaların Bursa Kent Konseyi'nin çatısı altında tekrar temelleri atılabilir. Böylece mahalle ölçeğinde organize edilen çalışma grupları aracılığıyla yine kendi mahallesinin sorunlarına çözüm arayan bireylerin bir araya gelebilecekleri bu yapılar, Bursa Kent Konseyi çatısı altında faaliyetlerini gerçekleştirdiklerinde hem somut bir kentsel soruna çözüm çabası içinde olacaklar hem de kentsel yönetim mekanizmalarına dâhil olmuş olacaklardır. Mahalle, Osmanlı'dan Cumhuriyet'e kadar uzanan bir çizgide ayrıcalıklı bir konuma sahip olmuştur. Cumhuriyet dönemi ile birlikte mahalle yapısı, önemini kaybetmiş yerini belediye teşkilatına bırakmıştır. Bireyler kentsel yönetim mekanizmalarından hem fiziksel olarak hem de zihinsel olarak uzaklaşmışlardır. Günümüzde nüfusu hızla artan ve mahalle kültürünün gittikçe eridiği bir kentsel yapıda, o mahallede oturanların kendi beklentileri ve çıkarları doğrultusunda yönetime katılmalarına olanak verecek mekanizmaların kent konseyi bünyesinde şekillenmesi ve burada alınan kararların kent konseyinin genel kurullarına iletecek bir sistemin geliştirilmesi kentlerde yerel yönetişimin aktif hale getirilmesinin önünü açabilecek alternatif bir çözüm olabilir. Neticede 5393 sayılı kanunda kent konseylerinin, belirli bir kalıp etrafında değil her kentin kendine özgü değerleri, koşulları ve öncelikleri doğrultusunda

geliştirilen yöntemlerle hareket etmesi hedeflenmiştir. Bu anlamda Bursa kentinde, kent konseyinin ilk prototipi olan mahalle mekanizmaları, bugün katılımcı kentsel yönetimin kapılarını açabilecek potansiyele sahiptir.

KAYNAKÇA

- Bulut T (2013). *Kent Konseyleri* Bursa: Ekin.
- Bursa Büyükşehir Belediyesi (2008). *Bursa Yerel Gündem 21* Bursa: Bursa Yerel Gündem 21.
- Emrealp S (2004). *Yerel Gündem 21 Uygulamalarına Yönelik Kolaylaştırıcı Bilgiler* El Kitabı İstanbul: IULA-EMME.
- Göymen K (2010). *Türkiye’de Yönetişim ve Yerel Kalkınma* İstanbul: Boyut.
- Güneş M (2004). *Yerel Gündem 21 Ulusal Kentlerden Küresel Köylere* Ankara: Detay.
- Karakurt Tosun E & Keskin E B (2015). “City Councils as a Means of Local Participation in Turkey During the EU Membership Process: the Investigation of the Awareness of the Bursa City Council” *Yönetim ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi*, 13(3): 363-376. Doi: <http://dx.doi.org/10.11611/JMER713>
- Keskin E B (2014). “Belediyeler ve Kent Konseyleri: Temsilden Katılıma” *Mimar ve Mühendis Dergisi* (76): 56-58.
- Kuluçlu E (2011). “5393 Sayılı Kanun Çerçevesinde Kent Konseyleri” *Dış Denetim Dergisi* Nisan-Mayıs- Haziran, 182-188.
- Lamba M (2012). “Yerel Yönetişimde Farkındalık: Antalya İli Örneği”. *Süleyman Demirel Üniversitesi İİBF Dergisi* 17(1):495- 509.
- Palabıyık H (2004). “Yönetimden Yönetişime Geçiş ve Ötesi Üzerine Kavramsal Açıklamalar” *Amme İdaresi Dergisi* 37 (1): 63 – 85.
- Ruige A, Üskent S & Micka P (2014). Yönetişim ve Katılım: Etkili Katılım İçin Araçlar Yöntemler Mekanizmalar, Ankara: Tepav. http://www.tepav.org.tr/upload/files/14085387757.Yonetisim_ve_Katilim.pdf (Erişim Tarihi: 08.08.2015)
- Soygüzel H (2012). “Kent Konseyleri Ulusal Rapor” 3. Ulusal Kent Konseyleri Birliği Buluşması Türkiye Kent Konseyleri Birliği.
- Yazıcıoğlu Y & Erdoğan S (2004). *SPSS Uygulamalı Bilimsel Araştırma Yöntemleri* Ankara: Detay.
- Belediye Kanunu (2005). Kanun No. 5393, Kabul Tarihi: 3.7.2005, Resmi Gazete Tarihi:13.07.2005.
- Kent Konseyi Yönetmeliği Sayı:26313, Değişiklik (06.06.2009) Sayı: 27250, Resmi Gazete Tarihi: 08.10.2006.
- <http://www.bursa.bel.tr/yerel-gundem-21-calismalari---bursa-kent-konseyi--olarak-devam-edecek/haber/1464/> (Erişim Tarihi: 05.03.2015)
- <https://www.e-icisleri.gov.tr/Anasayfa/MulkiIdariBolumleri.aspx> (Erişim Tarihi: 01.03.2015).
- <http://www.kentkonseyleribirliigi.org.tr/dokuman/ulusal-rapor.pdf> (Erişim Tarihi: 01.02.2015).
- <http://www.bursakentkonseyi.org.tr/?sayfa=icerik&id=17> (Erişim Tarihi: 17.02.2015).

SUMMARY

The city councils that entered the Turkish Local Governments Act with the Municipal Law Number 5393 dated 2005 is defined as the "partnership model" that carries the citiest to the sustainable future in the integrity of of the principles of "claiming ownership of the city", "active participation", and partnership in the solution". It provides the generalization of the democratic participation at the local level, the development of citizenship conciousness, the adoption of multi-actor and multipartner management style. The general function of the city councils of structures and the working methods differ from one city to another is

enabling a common mind embracing the entire city by bringing together the "all sharers" in the city. Bursa City council is among the first city council formations in Turkey. In 1995, "*The City Council and Solidarity Council*" was established with the initiative of Bursa Metropolitan Municipality in order to implement the pluralistic and participatory democracy principles at the local level and to discuss the city problems at a democratic platform. Local governments, the representatives of the public institutions and organizations, professional chambers, NGO representatives and the executives who served as governor and mayor level in Bursa participated in the council.

In this study, it has been aimed to determine to what extent the Bursa City Council which is among the first city councils founded in Turkey and situated in Bursa which is one of the most developed cities of the country is known by the citizens living in the city of Bursa.

The field research was conducted in 2015. The population of the city of Bursa is 2,787,539 according to the data of the year 2014. For the field study the city of Bursa has been divided into 7 districts on basis of central townships. Considering the population distribution of these 7 districts, the "Laminar Random Sampling Method" has been used. In the mentioned field study, the areas where the study will be carried out have been determined in order to achieve the gender distribution, education and income level that will reflect the general profile of the people living in the city of Bursa. The questionnaire used in the research based on the field study in which the awareness and effectiveness of the Bursa City Council is handled have been filled out by interviewing 2915 subjects face-to-face.

As a result, it has been found out that the Bursa City Council is known by the citizens in the city of Bursa at a high rate (86,4%). This indicates that the city council has been able to introduce itself to the people of Bursa through various activities performed so far. But the data of the people who participated in the field study and answered the questions has indicated that the number of persons who have information about the structure and the work areas of the city councils is quite low in the social structure. Finally, examination of the Bursa City Council which is one of the first city councils in Turkey should also be an example for the other city councils.